

Åpenhetsloven
Driftsåret 2023

Aars

Om Aars

Organisering og virksomhet

Aars er et familieselskap eid av Møller-familien, med aktivt eierskap i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Makedonia og Baltikum. Aars er både familiekontor og driver investeringsvirksomhet. Vi ivaretar eiernes finansielle investeringer, men et familieeierskap dreier seg om mer enn ren finansiell avkastning. Det handler også om å skape gode arbeidsplasser og å gi tilbake ved å bidra til å løse noen av de utfordringene dagens samfunn står overfor.

Totalt sysselsetter Aars over 9200 medarbeidere, og omsatte for 45,9 milliarder kroner i 2023, fordelt på våre selskaper i åtte land.

Virksomheten ledes av styreleder og daglig leder Øyvind Schage Førde, og består av tre avdelinger:

1. **Kapitalforvaltning** - investerer hovedsakelig i børsnoterte aksjer og i ulike typer fond
2. **Direkteinvesteringer** - investerer direkte i selskap som en aktiv eier
3. **Økonomi og Drift** - ivaretar virksomhetens finansielle styring og kontroll og har ansvaret for driften av familiekontoret og Aars sine lokaler

Denne redegjørelsen dekker vårt arbeid med Åpenhetsloven på tvers av våre tre avdelinger for driftsåret 2023. Vurderingene tar for seg oppdatert risikoanalyse, effekt av fjorårets initiativer, samt identifiserte nye tiltak Aars forplikter seg å gjennomføre ilt driftsåret 2024.

For ytterligere detaljer om virksomheten og de underliggende selskapene, vises det til Aars sin årsrapport for 2023.

Ansvarlighet i Aars

Forankring i strategi og styringssystemer

Aars ser som sin viktigste samfunnsrolle å være en ansvarlig eier, og vi ser det som en del av vårt samfunnsoppdrag å bidra til utviklingen av et mer bærekraftig næringsliv. Vi investerer og engasjerer oss i selskap vi mener kan ha nytte av vårt aktive eierskap, og er med på å forme fremtiden ved å eie og drive lønnsomme selskap som er gode arbeidsplasser.

Aars har identifisert fire fokusområder for sin bærekraftstrategi.

- Vi skal være en ansvarlig eier
- Vi skal redusere utenforskap og bidra til et seriøst arbeidsliv
- Vi skal være en attraktiv arbeidsplass

- Vi skal redusere klimagassutslipp i våre selskaper

Å være en ansvarlig eier er vår viktigste samfunnsrolle, og er også kjernen i ESG-arbeidet til Aars. Fokusområdet gjennomsyrrer alt vi gjør, og alt vi ønsker å være kjent for. Etikk og ansvarlighet har vært alltid vært en rettesnor for våre eieres virksomhet. Arven etter grunnlegger Harald Aars Møller og hans leveregel – «man skal holde sin sti ren» – gir tydelige forventninger til adferd og holdninger som også dagens eiere er opptatt av å videreføre. Vi holder høy standard innen forretningsetikk, virksomhetsstyring og samsvar med lovkrav. Det å ivareta tillit, troverdighet, medarbeidere og omgivelser er fortsatt premissgivende i vår tilnærming til å drive forretning. Dette reflekteres også i alle våre styringsdokumenter og interne retningslinjer, og er forankret i vårt styre og i vår ledelse.

For arbeidet med bærekraft og særlig i vårt arbeid med ansvarlighet, støtter virksomheten seg på flere internasjonale konvensjoner og standarder. Noe av de mest sentrale er:

- United Nations' Sustainable Development Goals ("Bærekraftsmålene")
- UN Global Compact
- OECD Guidelines for Multinational Enterprises
- UN Guiding Principles on Business and Human Rights
- UN PRI (Principles for Responsible Investment)

I alle selskapene vi engasjerer oss i forventer vi at grunnleggende menneskerettigheter og retten til anstendig arbeid ivaretas, noe som gjenspeiles i vår strategi som en ansvarlig og aktiv eier av selskaper.

Ansvarlighet i Aars

Aktsomhetsvurdering

Aars sin aktsomhetsvurdering tar utgangspunkt i OECDs retningslinjer for et ansvarlig næringsliv. Som investor og eier av en rekke selskaper, er det vår forventning at disse gjennomfører egne aktsomhetsvurderinger.

For Aars sin interne vurdering av risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeid, har vi valgt å kategorisere våre aktiviteter i tre ulike kategorier på tvers av vår avdelingsstruktur.

Figur 1

For de selskapene vi har investert i som er underlagt Åpenhetsloven, er det de enkelte selskapenes ansvar å gjøre sine aktsomhetsvurderinger og redegjørelser i henhold til loven. Aars gjør sine egne uavhengige vurderinger sett fra et eierperspektiv i forhold til risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeid i egen drift. For å unngå uklarheter i forhold til denne vurderingen og selskapenes egne aktsomhetsvurderinger, deles ikke detaljer knyttet til enkeltselskaper i denne redegjørelsen. Informasjon om dette finnes lett tilgjengelig på selskapenes respektive nettsider.

For aktsomhetsvurderingen knyttet til vår interne drift, har vi valgt å beskrive risikovurderingene på kategorinivå.

Aktsomhetsvurderingen blir årlig gjennomført med deltagelse fra alle tre avdelingene i Aars, og hovedtyngden av arbeidet blir gjennomført i et felles arbeidsmøte. I forkant av dette møtet blir det utført grundig forarbeid, inklusiv kartlegging av våre aktiviteter, som grunnlag for en felles risikovurdering og diskusjon rundt effekt av tidligere, samt nye nødvendige tiltak.

I de følgende avsnittene redegjør vi for risikovurderingen som er gjort for driftsåret 2023, samt effekt av tidligere og identifisering av nye tiltak som virksomheten vil prioritere i tiden fremover for å sikre kontinuerlig fokus og ansvarliggjøring på tematikken.

Aktsomhetsvurderingen følges opp kontinuerlig og oppdateres i henhold til eventuelle endringer, og vil som et minimum foreligge i ny versjon på årlig basis.

Aktsomhetsvurdering

Langsiktige investeringer

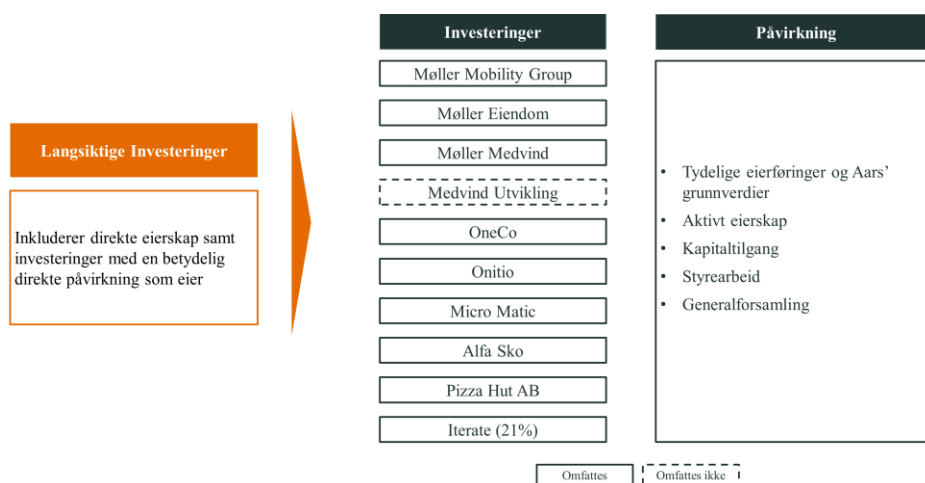
Følgende selskap inngår i Aars sine langsiktige investeringer i 2023.

- Møller Mobility Group
- Møller Eiendom
- Møller Medvind
- Medvind Utvikling
- OneCo
- Onitio
- Micro Matic
- Alfa Sko
- Pizza Hut AB
- Iterate

Som en aktiv eier er vi tydelig på våre forventninger om at Aars sine verdier i forhold til ansvarlighet videreføres i alle våre selskap. I tillegg til at vi formelt følger opp selskapenes ledelse gjennom styret, har vi kontinuerlig dialog om våre forventninger, samtidig som vi ønsker å bidra med kompetanse og erfaringsutveksling på tvers av selskapene.

Åpenhetsloven og tema menneskerett og anstendig arbeid er sentralt for Aars i arbeidet med alle selskapene, kontinuerlig. Vi forplikter oss til å holde selskapene oppmerksomme på tilhørende plikter og lovpålagt rapportering, og støtter selskapene gjennom å sikre tilgang til informasjon, kompetansenettverk og eventuelt nødvendige styringsdokumenter og maler. Vi forventer at selskapene fullfører sin redegjørelse av aktsomhetsvurderingene i henhold til Åpenhetsloven i god tid innen fristen 30. juni på årlig basis. Vi er trygge på at dette gjøres, samt at det arbeides kontinuerlig med tematikken. De fleste selskapene i vår langsiktige portefølje er underlagt Åpenhetsloven, og som eier støtter vi oss derfor på de enkelte selskaperes aktsomhetsvurderinger og redegjørelse.

Figuren under gir en oversikt over hvordan Aars som en aktiv eier kan påvirke selskapene i denne sammenheng, samt hvilke selskap som individuelt omfattes av loven og ikke.

Figur 2

Uavhengig av Åpenhetslovens nedslagsfelt, har vi de samme kravene og forventningene til alle våre selskaper.

Dersom Aars opplever at våre verdier og forventninger ikke etterleves i selskapene, vil vi iverksette tiltak for å endre på dette, og i ytterste konsekvens vil det kunne medføre endring i selskapets ledelse.

Det er de enkelte selskaperes ansvar å foreta en aktsomhetsvurdering av sin egen virksomhet. Fra Aars sitt perspektiv har vi i tillegg valgt å gjøre en overordnet vurdering av risiko for våre langsiktige investeringer, som en foreløpig vurdering av hvorvidt vi må iverksette tiltak utover de aktivitetene og oppfølgingen vi har beskrevet over. Det ligger i det enkelte selskapsstyrets mandat kontinuerlig å følge opp og vurdere om nødvendig due diligence ivaretas i selskapene, og om ytterligere tiltak og oppfølging må iverksettes.

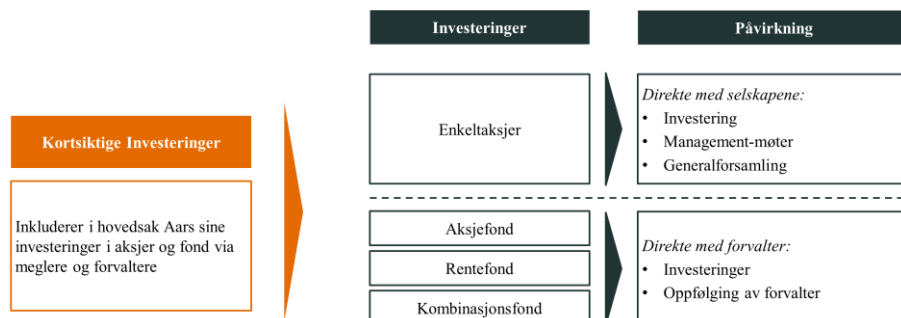
Totalvurderingen for våre aktiviteter innen langsiktige investeringer er at de er forbundet med lav risiko på dette området, basert på vårt aktive eierskap og tette dialog for å sikre at Åpenhetsloven ivaretas av de enkelte selskapene.

Kortsiktige investeringer

Våre kortsiktige investeringer inkluderer i hovedsak virksomhetens investeringer i aksjer og fond, via meglere og forvaltere.

For investeringer i børsnoterte aksjer og fond er det begrenset hvilken påvirkning Aars har på de enkelte selskapene som inngår i porteføljen. Vårt investeringsmandat på dette området er underlagt de samme forventningene til ansvarlighet og bærekraft forankret i vår historie og hos våre eiere, og ytterligere tydeliggjort i virksomhetens bærekraftstrategi.

Våre største investeringer i enkeltaksjer, følger vi opp først og fremst gjennom management-møter og via stemmegivning på generalforsamlingen. For mindre investeringer og investeringer i fond, ivaretar meglere/forvaltere våre interesser i forhold til ansvarlighet, og vi følger opp dette regelmessig i møter med dem. I ytterste konsekvens velger vi å avstå fra investeringer eller selge oss ut, dersom våre forventninger til ansvarlighet ikke kan dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Figuren under oppsummerer de ulike kategoriene investeringer og hvordan vi følger opp at våre forventninger både til bærekraft og ansvarlighet ivaretas i praksis.

Figur 3

Totalvurderingen av våre aktiviteter knyttet til virksomhetens kortsiktige investeringer er at de er forbundet med lav risiko. Våre investeringer i enkeltaksjer underlegges strenge vurderinger og due diligence i forhold til ansvarlighet, og vi anvender kun anerkjente lokale meglere og forvaltere som vi aktivt følger opp gjennom tett dialog som beskrevet over.

Aktsomhetsvurdering

Innkjøp

Aars sine aktiviteter på dette området inkluderer alle innkjøp av varer og tjenester til virksomheten inkludert til driften av våre lokaler i Bygdøy Allé 4.

Vår påvirkning på innkjøpsområdet er først og fremst ivaretatt ved å være en ansvarlig kunde, som setter tydelige krav og forventninger til våre leverandører bl.a. gjennom vår Code of Conduct. Aars har alltid prioritert å anvende lokale leverandører, ha tett dialog og å være en tydelig og langsiktig kunde som bidrar til forutsigbarhet for våre leverandører.

Som grunnlag for vår aktsomhetsvurdering på dette området har vi valgt å kategorisere leverandørene i følgende kategorier.

- Profesjonelle tjenester
- Finansielle tjenester
- Informasjonstjenester
- Software
- Forsikring
- Mat/Catering
- Kantinepersonale
- Renholdstjenester
- Lokaler
- Biler
- Administrasjon og drift
- Kunst

Vår totalvurdering er at ingen kategorier/leverandører er forbundet med vesentlig risiko. Vurderingen er basert på at Aars er tydelig i sine forventninger, har tett dialog og jobber langsiktig i samarbeidet med våre leverandører. Generelt har leverandørene korte og transparente verdikjeder. Når det gjelder transport av varene, har vi iverksatt tiltak om at man lokalt kun skal benytte store anerkjente aktører for å redusere risikoen for uryddige arbeidsforhold og arbeidstider, som vi vet kan være en utfordring i denne bransjen. Innkjøp i Aars er en avdeling som er veldig bevisst på tema, og som alltid har arbeidet med dette da dette er området de opplever at de kan bidra. Bærekraftig, lokal handel er i fokus, samt svinn og tilpasninger.

Når det gjelder kategorien "Kunst" har Aars en egen kurator som er tett på dette markedet, og som kjøper/investerer i kunst først og fremst via utstillinger og gallerier. Vi vet i alle tilfeller hvem kunstneren er, og legger til grunn de samme grunnleggende etiske retningslinjene og forventninger til anstendighet for disse investeringene, som for Aars sine investeringer for øvrig.

Tabellen under gir en kortfattet oppsummering av våre vurderinger av risiko per kategori basert på våre eksisterende leverandører.

Det har hverken nå, eller tidligere, vært avdekket vesentlige brudd i henhold til Åpenhetsloven hos noen av våre leverandører.

Kategori	Risikovurdering	Kommentar
Profesjonelle tjenester	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Finansielle tjenester	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører som er underlagt norsk lov. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Informasjonstjenester	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører som er underlagt norsk lov. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Software	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører som er underlagt norsk lov. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Forsikring	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Mat / catering	Lav	Fokus på kortreist mat fra lokale leverandører. Risiko relatert til transport håndteres ved krav til å benytte anerkjente transportselskap.
Kantinepersonale	Lav	Benytter kun store anerkjente aktører som er underlagt norsk lov. Støtter oss på deres egne aktsomhetsvurderinger
Renholdstjenester	Lav	Ved inngåelse av kontrakt ble det tydeliggjort gode og anstendige arbeidsforhold i selskapet. Tett oppfølging med samme ansatte over tid
Lokaler	Lav	Vedlikehold og oppfølging utføres av Møller Eiendom
Biler / drivstoff	Lav	Møller bil leverer biler. Foretar egen vurdering. Drivstoff kjøpes på pumpe og drivstoffkort
Kunst	Lav	Har egen kurator som i hovedsak anskaffer kunst via ordinære utstillinger. Kunstneres valg av arbeidsform vurderes ikke.
Administrasjon og drift	Lav	Innkjøp gjøres via etablerte selskap underlagt norsk lov. Aars formidler sine forventning via CoC, og følger opp selskapenes aktsomhetsvurdering

Figur 4

Oppfølging og tiltak

Til tross for at Aars i sin aktsomhetsvurdering ikke identifiserte noen særskilte områder hvor vesentlig risiko foreligger, bidrar prosessen med aktsomhetsvurderingen årlig til å bevisstgjøre og sette fokus, samt bekrefte viktigheten av aktivt å jobbe med ansvarlighet både internt og overfor de selskapene vi har investert i. Som et resultat av aktsomhetsvurderingen for driftsåret 2022 ble det identifisert noen tiltak som kunne føre til økt positiv påvirkning. Dette innebar blant annet økt bevisstgjøring og opplæring i Aars sin virksomhet rundt temaene knyttet til Åpenhetsloven. Vi fokuserer videre på å fortsette arbeidet med anstendig arbeid og menneskerett.

Effekt av tiltak for 2023:

En rekke av de identifiserte tiltakene for fjoråret er tiltak og initiativ som Aars kontinuerlig arbeider med. Dette er elementer som blant annet opplæring og bevisstgjøring rundt menneskerettigheter og anstendig arbeid, og videreutvikling av Aars' code of conduct. Ved å sette ekstra fokus på dette i 2023, har vi opplevd økt innsikt i tematikken hos Aars og selskapene.

I tillegg til det kontinuerlige arbeidet innførte vi i 2023 en formell varslingskanal for Aars AS, for å påse at forretningskulturen vi har i Aars videreføres med økt struktur. Dette leder over tid til økt transparens, og vil videreføres til selskapene der vi ser det nødvendig.

Videreføring av tiltak, samt nye tiltak og forventninger for 2024:

Vi vil i Aars videreføre bruken av varslingskanalen, samt arbeide videre med økt innsikt i tema rundt menneskerettigheter og anstendig arbeid. Vi forventer at dette vil lede til økt kontroll og økt struktur på dette arbeidet over tid.

For innkjøp i Aars vil vi gjøre en tydeligere kartlegging rundt eksisterende og fremtidig arbeid med bærekraftig handel. Det er en kjent sak for Aars AS at det er høy kvalitet i arbeidet til innkjøp. Vi tror at vi ved å kartlegge og kommunisere dette arbeidet vil øke innsikt og kunne være til inspirasjon for flere, både internt og eksternt.

Å være en "Ansvarlig eier og investor" er Aars' viktigste samfunnsrolle. For å kartlegge den faktiske påvirkningen Aars har på sine ansatte og selskaper, samt finne potensielle forbedringsområder som kan styrke samarbeidet ytterligere, gjennomføres det en intern omdømmeundersøkelse blant selskapenes ledere, mellomledere og ansatte.

Gjennom styrearbeid følger Aars kontinuerlig opp de enkelte selskapenes egne tiltaksplaner. Vi forplikter oss til å sette Åpenhetsloven på agendaen i styremøter gjennom året. Opplæring knyttet til ESG som tema er integrert i oppkjøpsprosesser for både Aars og selskapene. Vi tror dette leder til at både vi og selskapene enklere fanger opp både muligheter og risikoer med tanke på bærekraft, i en tidlig fase.

Åpenhetsloven

Kontakt

Aars ønsker å være en aktiv og synlig bidragsyter i samfunnet. Eventuelle innspill eller kommentarer til denne redegjørelsen ønskes derfor velkommen.

Ved eventuelle spørsmål knyttet til hvordan Aars jobber med Åpenhetsloven både internt og som en ansvarlig eier, kan forespørsler sendes skriftlig til følgende epost-adresse, med tittel "Åpenhet i Aars":

info@aars.no

Oslo, 20. juni 2024
I styret for Aars AS

Øyvind Schage Lørde
Styreleder & daglig leder

Morten Møller
Styremedlem

Anne Catrine Møller
Styremedlem

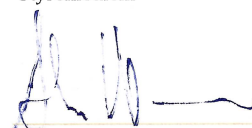
Harald Møller
Styremedlem

John Giverholt
Styremedlem

Tine Wollebekk
Styremedlem

Alexander Woxen
Styremedlem